

Råd og vejledning

Til dig, der arbejder med ofre for menneskehandel

ANKLAGEMYNDIGHEDEN

Indhold

Denne vejledning er til dig, der arbejder med ofre for menneskehandel. For at du kan vejlede ofrene bedst muligt, får du denne pjece, der indeholder information om blandt andet:

- Forløbet fra forbrydelse til retssag
- Offerets mulighed for at få en bistandsadvokat
- Offeret får en kontaktperson hos politiet
- Proces omkring politiets afhøring af offeret
- Hvis offeret skal afhøres indenretligt
- Hvis offeret skal vidne i retten
- Offeret kan søge om erstatning
- Andre steder offeret kan få hjælp

Straffesagens gang

Se hvordan en typisk straffesag forløber – fra anmeldelse af forbrydelsen, til sagen bliver afgjort.

Læs mere på www.anklagemyndigheden.dk

Fra forbrydelse til retssag

■ Efterforskning

Politiet efterforsker forbrydelser. Politiet kan starte en efterforskning af egen drift, eller på baggrund af en anmeldelse. Under efterforskningen indsamler politiet beviser og afhører de personer, der er relevante for sagen.

■ Mistanke og sigtelse

Hvis der er tilstrækkelig mistanke til en person, bliver denne person sigtet. Sagen bliver givet videre til anklagemyndigheden, når efterforskningen er færdig. Hvis der ikke er grundlag for en sigtelse, får offeret besked om, at sagen er afsluttet.

■ Tiltale og retssag

Anklagemyndigheden vurderer derefter sagen. Sagen vil typisk skulle afgøres i retten. I mindre alvorlige tilfælde vil sagen kunne ende med en bøde uden retssag. Hvis der ikke er tilstrækkeligt med beviser i sagen, vil offeret få besked om, at den er afsluttet.

■ Retten behandler og afgør sagen

Hvis sagen skal i retten, er det domstolene, der afgør, om den tiltalte er skyldig eller ej, og hvilken straf den tiltalte eventuelt skal have.

Hvis offeret skal afgive forklaring i retten, får offeret et brev, hvor han/hun bliver indkaldt som vidne. Hvis offeret ikke skal vidne, har offeret stadig mulighed for at få besked om, hvor og hvornår sagen behandles i retten.

Når sagen er afsluttet, kan offeret bede retten eller anklagemyndigheden om en kopi af dommen.

■ Center mod Menneskehandel

Politiet tager kontakt til Center mod Menneskehandel, hvis politiet træffer personer, der muligvis er ofre for menneskehandel, og i forbindelse med planlægningen af en aktion eller kontrolforretning, hvis politiet forventer at træffe mulige ofre for menneskehandel.

Offeret kan få hjælp under forløbet

Offeret har forskellige muligheder for at få hjælp og støtte.

■ Offeret kan få en bistandsadvokat

Offeret har mulighed for uden omkostninger at få en bistandsadvokat. Bistandsadvokaten kan hjælpe offeret og varetager offerets interesser under hele sagen. Det er retten, der afgør, om offeret kan få en bistandsadvokat.

Bistandsadvokaten kan blandt andet:

- Hjælpe og give råd og vejledning, mens politiet efterforsker sagen
- Være med, hvis offeret skal afhøres indenretligt
- Hjælpe og give råd og vejledning, hvis sagen senere skal for retten
- Rådgive, hvis offeret er bange for, at gerningsmanden skal opsøge offeret
- Hjælpe med at få erstatning – ved at opføre erstatningskravet og fremsætte det under en eventuel retssag og over for Erstatningsnævnet
- Hjælpe med at vejlede om, hvordan en straffesag foregår og tage med, hvis offeret skal afgive forklaring i retten.

■ Kontaktperson

Hvis politiet forventer, at offeret skal vidne i retten, kan offeret som udgangspunkt få en kontaktperson. I visse andre situationer er det også muligt at få en kontaktperson. Kontaktpersonen kan hjælpe og støtte offeret undervejs og orientere offeret om sagens forløb.

Få mere information om kontaktpersonsordningen på www.politi.dk/ofre.

Afhøring af offeret

Det er politiets opgave at efterforske sagen. De undersøger følgende:

- Hvad der er foregået
- Om det er strafbart
- Hvem der har gjort det

Politiet starter normalt med at tale med offeret – en såkaldt afhøring. Afhøringen foregår oftest på en politistation, og normalt er der kun offeret og politibetjenten i lokalet, men bistandsadvokaten kan også være til stede. Politibetjenten skriver ned, hvad offeret fortæller. Det er meget vigtigt for politiets mulighed for at efterforske sagen, at offeret medvirker til afhøringen.

Politiet afhører også andre personer, som kender til sagen.

■ Indenretlig afhøring

For at sikre bevis i sagen kan anklageren beslutte, at vidnet skal afhøres i retten allerede under efterforskningen. Det hedder en indenretlig afhøring, og afhøringen foregår overfor en dommer. Ved den indenretlige afhøring afhører anklageren offeret, og den mistænkte forsvarer kan også stille spørgsmål. Forklaringen skrives ned i en retsbog, som anklageren bl.a. kan bruge til at vurdere beviserne i sagen.

Offeret skal tale sandt under afhøringen i retten, og det er strafbart for offeret at lyve. Bistandsadvokaten er til stede under retsmødet.

■ Midlertidig opholdstilladelse

Ofre for menneskehandel, der ikke har lovligt opholdsgrundlag, kan eventuelt få en midlertidig opholdstilladelse i forbindelse med sagen. Betingelsen er, at offerets tilstedeværelse i Danmark er påkrævet af hensyn til efterforskningen og/eller sagens behandling i retten.

Hvis offeret skal vidne i retten

Under en retssag vil offeret blive indkaldt til at møde i retten, hvis anklageren vurderer, at vidneudsagnet skal indgå i sagen som bevis. Offeret skal forklare, hvad der er sket, også selvom offeret tidligere er blevet afhørt af politiet eller indenretligt. Offeret kan følges med sin bistandsadvokat, som kan fortælle, hvordan det hele foregår, og hvad han/hun skal gøre. Offeret kan også tage andre med, men ikke nogen, der selv skal afgive forklaring i sagen.

Hvis offeret f.eks. er forsvundet, eller ikke ønsker at rejse til Danmark for at vidne under hovedforhandlingen, kan anklageren læse forklaringen fra den indenretlige afhøring op, og dermed kan forklaringen indgå som bevis i sagen. Det kan derfor være afgørende for anklagerens mulighed for at rejse tiltale, at offeret afgiver indenretlig forklaring.

■ Det kan godt være svært

Det kan være en sårbar situation at fortælle sin historie i retten. Offerets bistandsadvokat eller kontaktpersonen kan rådgive om, hvordan processen kan gøres mindre sårbar for offeret.

Dommeren kan f.eks. beslutte, at tiltalte skal forlade retssalen, mens offeret forklarer, hvad der er sket. Det betyder, at han eller hun sidder i et andet rum imens. Tiltalte får efterfølgende oplysning om indholdet af offerets forklaring.

Offeret kan søge om erstatning

Politiet hjælper offeret med, hvordan der søges erstatning for eventuelle skader.

Hvis sagen skal afgøres i retten, kan erstatningskravet behandles under straffesagen mod den, der er tiltalt for at have begået forbrydelsen. Hvis der er en bistandsadvokat, kan han eller hun hjælpe med at opføre erstatningskravet.

Det kan være, at retten vurderer, at det ikke er muligt at opføre erstatningskravet på tidspunktet for behandlingen af straffesagen. Offeret kan i sådanne tilfælde anlægge en civil sag vedrørende erstatningskravet.

Hvis offeret har lidt en personskade som følge af menneskehandlen, udbetaler staten i visse tilfælde erstatning til offeret. Ansøgning om erstatning fra staten kan ske ved brug af et ansøgningsskema, som udleveres af politiet i forbindelse med politiets behandling af sagen. Ansøgningsskemaet skal indgives til politiet i den politikreds, hvor anmeldelsen har fundet sted. Hvis der er en bistandsadvokat, kan han eller hun hjælpe med at opføre erstatningskravet.

Hvis der rejses tiltale i sagen, skal der under straffesagen nedlægges påstand om erstatning. Efter dommen indsender politiet ansøgningen om erstatning til Erstatningsnævnet, der behandler ansøgninger om erstatning fra staten, så offeret kan få udbetalt erstatningen.

Her kan offeret søge yderligere hjælp

■ Anklagemyndigheden

På www.anklagemyndigheden.dk kan offeret læse mere og se en video om, hvordan en straffesag foregår.

Engelsktalende ofre kan finde vejledning og information på www.anklagemyndigheden.en

■ Politiet

På politiets hjemmeside www.politi.dk/ofre findes detaljeret information om forløbet efter anmeldelse af en forbrydelse, herunder yderligere information om bistandsadvokat, kontaktperson, erstatningsmuligheder mv.

■ Center mod Menneskehandel

Center mod Menneskehandel er et center, der udvikler og koordinerer de sociale indsatser målrettet mænd, kvinder og børn, der er ofre for menneskehandel i Danmark. Centret koordinerer ligeledes samarbejdet mellem myndigheder, sociale organisationer og andre aktører. Centret udfører opsøgende arbejde, yder støtte til ofre for menneskehandel, træner offentlige og private aktører til at bekæmpe menneskehandel, samt fører statistik.

Læs mere på www.cmm.dk

■ Reden International

Reden International er en NGO, der arbejder for at hjælpe ofre for kvindehandel til en bedre fremtid. Deres målgruppe er udenlandske kvinder i prostitution med særligt fokus på kvinder, der er handlet til den danske sexindustri. Reden International tilbyder bl.a. ophold på et beskyttet krisecenter, hvor kvinder handlet til prostitution kan bo og modtage støtte døgnet rundt, samt et 'Drop In'-center centralt på Vesterbro, hvor de udenlandske kvinder kan få rådgivning og lægehjælp.

Læs mere på www.kfuksa.dk/reden-international

■ NewLives

NewLives er en NGO, der med et skræddersyet empowerment-koncept har specialiseret sig i at give kvinderne et nyt selvbillede og i at styrke kvinder i deres vej ud af prostitution. Organisationen består af frivillige og arbejdet udføres kun af frivillige.

Læs mere på www.newlives.dk

■ HopeNow

HopeNow udfører direkte socialt og terapeutisk arbejde med handlede mennesker, og indsatsen omfatter blandt andet opsøgende arbejde på gader, bordeller, i asylcentre og fængsler.

Læs mere på www.hopenow.dk

■ AmiAmi

AmiAmi er en NGO, der arbejder for at hjælpe migrant-sexarbejdere og ofre for menneskehandel. Organisationen besøger prostitutionsmiljøerne i Sydjylland og på Fyn, hvor der tilbydes rådgivning om rettigheder, herunder tilbuddene i handlingsplanen til bekæmpelse af menneskehandel. AmiAmi driver også en sundhedsklinik bemandet af frivillige, kvindelige læger, der har åbent hver tirsdag. Lægerne kan også køre ud til de kvinder, der ikke har mulighed for at møde op.

Læs mere på www.amiami.dk

■ Offerrådgivningen

Offerrådgivningen hjælper ofre, vidner og pårørende i forbindelse med voldsomme og chokerende oplevelser som ulykker, kriminalitet og trafikuheld. Offerrådgivningen samarbejder med politi, sygeplejersker, brandmænd og sagsbehandlere i alle landets politikredse.

Offerrådgivningen har tavshedspligt og yder personlig eller telefonisk rådgivning. Hjælpen er gratis, og offeret kan være anonym.

Læs mere på www.offerraadgivning.dk

■ Gadejuristen

Gadejuristen, er en privat organisation, der yder udgående retshjælp og andre former for støtte til og for udsatte mennesker.

Læs mere på www.gadejuristen.dk

■ Hjælp Voldsofre

Hjælp Voldsofre tilbyder at hjælpe og rådgive ofre, pårørende og andre efter en forbrydelse, herunder personrelaterede forbrydelser som vold, røveri, voldtægt og andre seksuelle overgreb.

Offeret kan læse mere om foreningens tilbud på www.voldsofre.dk

■ Center for voldtægts ofre

Hos Center for Voldtægts ofre kan offeret få råd og vejledning. Her kan offeret også tale med en psykolog.

Læs mere på www.voldtaegt.dk

■ Børns Villkår

Er offeret under 18, kan han/hun kontakte Børnetelefonen og tale med en rådgiver om bekymringer, problemer og tanker. Offeret behøver ikke oplyse navn, når han/hun ringer. Offeret kan også sende et brev til Børnebrevkassen eller chatte med en rådgiver på Børnechatten.

Læs mere på www.bornsvilkar.dk

